

מעון חירום לנשים דו"ח פעילות שנתי – 2023

עמותת מעון חירום לנשים, המפעילה, בשיתוף ובפיקוח משרד הרווחה, מקלט לנשים נפגעות אלימות וילדיהן, המשיכה בשנת 2023 בפעילותה למען נשים וילדים, שורדי אלימות במשפחה. בשנה זו שהו במקלט ארבעים וששה נשים ועימן שישים וארבעה מילדיהן. בנוסף, העמותה הפעילה במחצית הראשונה של השנה דירת מעבר – בה שהתה אשה אחת עם ילדיה. דירה זו נסגרה במהלך שנת 2023.

מי היו השוהות במעון ב- 2023 ?

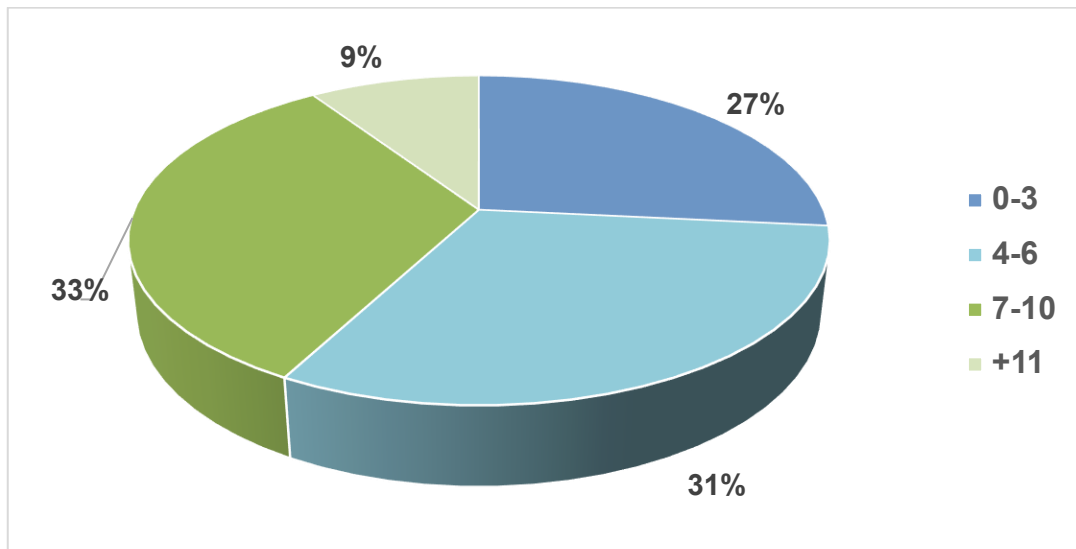
- גילאי הנשים שהגיעו למקלט נעו בין 18-60. כ-13% מהן בגילאי 18-25, כ-70% בגילאי 26-40, כ-15% בגילאי 41-60 ואשה אחת מעל גיל 60.
- מבין הנשים ששהו במקלט היו 20 נשים ערביות ישראליות (43%), 9 נשים יהודיות ילידות הארץ (20%), 11 נשים ישראליות שאינן ילידות הארץ (24%) ו-6 חסרות מעמד אזרחי בישראל (13%).
- אין בידינו נתונים על השכלתן של כ-40% מהנשים ששהו במקלט (רובן תקופה קצרה מאוד). מהנתונים שבידינו, כ-26% מהנשים ששהו במקלט זכו להשכלה ברמה של ביה"ס יסודי-חטיבה בלבד, וכ-59% מהנשים דיווחו כי סיימו ביה"ס תיכון (מתוכן רק אשה אחת דיווחה כי יש לה תעודת בגרות). ארבע נשים בלבד (כ-15%) דיווחו כי הן בעלות למעלה מ-12 שנות לימוד.
- חלק מהנשים שהו במקלט ללא ילדים. רובן נאלצו או בחרו שלא להגיע למקלט עם ילדיהן (סה"כ 35 ילדים שלא הגיעו עם ילדיהן למקלט). נושא הקשר והתקשורת של אמהות אלו עם ילדיהן תפס נדבך משמעותי בעשייה ובטיפול.
- בשנה זו שתי נשים הגיעו למקלט בהריון. אחת מהן ילדה במהלך שהותה במקלט.
- משך השהות של 23 נשים (50% מסך הנשים) ששהו במקלט במהלך שנה זו, היה מתחת לחודש (חלק ניכר מהן שהו במקלט ימים בודדים בלבד מסיבות שונות), ו-7 נשים נוספות שהו במעון פחות משלושה חודשים. 16 נשים שהו במקלט למעלה מ-3 חודשים – חלקן המשיכו לשהות במקלט גם בתחילת 2024.
- שיעור הנשים ששהו במקלט תקופות ארוכות ומשמעותיות יותר ב-2023 עלה לכ-35% בהשוואה לשנה קודמת (כ-25%).

ניתוח יעדי היציאה אליהם יצאו הנשים ששהו במקלט מראה כי הפתרונות בהן בחרו הנשים מגוונים מאוד. 8 (כ-17%) מהנשים יצאו לדיור עצמאי, 8 נשים נוספות (כ-17%) יצאו למשפחה מורחבת (ולא אלימה) או חברים, אשה אחת חזרה הביתה לאחר מעצר בן הזוג האלים, 6 (13%) נשים נוספות חזרו לבן הזוג האלים – ללא הסכם משפטי, שתי נשים הועברו למקלט אחר ואשה נוספת השתלבה בדירת המעבר שלנו. 11 נשים (ששהו ימים בודדים במקלט) לא דיווחו לנו על יעד היציאה שלהן.

נראה שמשך שהות משמעותי במקלט והטיפול הניתן בזמן זה לאשה וילדיה, מסייעים בצורה ניכרת לנשים לבחור בחלופות של חיים נטולי אלימות עם צאתן מהמקלט.

כאמור, במקלט שהו בשנה זו גם שישים וארבעה ילדים. ילדים אלו זכו לקבל סל נרחב של שירותים ופעילויות שיפורט בהמשך. בנוסף, צוות המקלט עסק בכל הקשור בקשר ובתקשורת בין האמהות ששהו במקלט לילדים שלא שהו עימן.

גילאי הילדים ששהו במקלט ב- 2023

בשנה זו 17 מהילדים (27%) ששהו במקלט עם אימהותיהם היו תינוקות ופעוטות, 20 ילדים (31%) היו בגילאי 3-6 וביקרו בגן הילדים שאנו מפעילות בשטח המקלט, בעוד 27 מהילדים ששהו במקלט היו בגילאי ביה"ס (59%) וביקרו בבתי ספר בקהילה, ונהנו מפעילות המועדונית בשעות אחה"צ ובימי החופשה. ניתן לראות בשנתיים האחרונות עלייה בכמות הילדים המגיעים למקלט בגילאי ביה"ס ובהתאם לכך בהתפלגות גילאי הילדים השוהים במקלט. אנו מזהות את השינוי – ומתאימות לכך את הפעילות לילדים.

עיקרי הפעילות במקלט – 2023

במהלך השהות של הנשים והילדים במקלט, עמותת מעון חירום לנשים מספקת להם קורת גג, מזון ולבוש, ומגוון שירותים ופעילויות שמטרתם לטפל בנשים ובילדים ולעזור לנשים לבחור בחיים ללא אלימות עבור עצמן ועבור ילדיהן.

העצמת נשים והכנתן לחיים נטולי אלימות

תחום זה כולל מגוון רחב של פעילויות ושירותים שמטרתם הן לספק לנשים תמיכה רגשית ולשקם את דימויין העצמי והן לספק להן כלים מעשיים להתמודדות עם חיים עצמאיים.

פעילותנו בתחום זה כללה: טיפול רגשי פרטני, טיפול קבוצתי דינמי, מיצוי זכויותיהן של כל אשה ואשה מול מוסדות שונים, הדרכה הורית פרטנית וקבוצתית, ומספר רב של סדנאות העשרה והעצמה שכללו: חוג יוגה אחת לשבוע, מספר סדנאות בישול ואפיה לצד סדנאות בתחום התזונה, סדנה בתחום התפתחות ובריאות הילד, סדרת סדנאות למתן כלים לניהול התקציב הביתי, סדנאות יצירה מגוונות, מפגש "קבלת סופ"ש", מסיבות חגים ומסיבות פרידה לנשים שיצאו לדרך חדשה ועוד.

בנוסף, הנשים יחד עם ילדיהן ובליווי אנשי צוות, יצאו למספר טיולים בטבע, לבילויים חווייתיים בבריכות שחיה וכו'. מעבר להנאה הגלומה בפעילויות האלו, ולכך שמרבית הנשים והילדים נחשפו בראשונה לפעילויות מסוג זה, חשנו שישנה חשיבות רבה לחיזוק הקשר המיטיב בין האמהות לילדים וגם לסמכות והאחריות ההורית הנגזרת מהבילוי ביחד "בחוץ". כל אלו ועוד, מרכיבים תהליך שיקומי מורכב של הקניית מיומנויות יום יומיות שיאפשרו לנשים לבחור בחיים עצמאיים.

סדנת ריקוד

שי לרגל יום האשה

צוות המקלט מעודד נשים השוהות במקלט ובשלות לכך להשתלב בעולם התעסוקה. נושא התעסוקה הינו בעל חשיבות גדולה בבניית עצמאותה של האישה לקראת יציאתה לחיים עצמאיים ולשחרור תלותה מהבעל או המשפחה אשר מפעילים לא פעם גם אלימות כלכלית ושליטה על המשאבים הכלכליים של האישה - בין אם עובדת ובין אם לא. היציאה לעבודה לאחר תקופת הסתגלות הינה משמעותית גם במובן הפסיכולוגי ומאפשרת לנו להקנות לאישה מיומנויות הכרחיות להשתלבות בעבודה. גם בהיבט הרגשי יש משמעות לכך שהאישה עסוקה גם בעבודה ולא עוסקת רק בבעיותיה האישיות. זהו מודל המשקף בצורה נכונה יותר את המציאות שתעמוד בפניה.

בכל זמן נתון חלק מהנשים ששהו במקלט עבדו מחוץ למקלט וקיבלו תשלום בגין עבודתן - במהלך שהותן בו. בשנת 2023 שמונה נשים עבדו בצורה סדירה בתחומים: ניקיון ומשק בית, טיפול בקשישים, סייעות בגן ילדים, עובדות מטבח במוסדות וכו'. בנוסף, אחת הנשים הגשימה חלום ישן שלה ויצאה, במימון העמותה, להכשרה מקצועית שנמשכה מספר חודשים – ורכשה לעצמה מקצוע.

הנשים העובדות זכו לקבל מצוות המעון תמיכה רגשית ומעשית שאפשרה להן לחזק את יכולותיהן התעסוקתיות – החל בטיפול בילדים בשעות העבודה של האם והוצאת ילדים מבתי ספר והבאתם למקלט וכלה במציאת עבודות והדרכה על אופן ההתנהלות של עובדת מול מעסיק.

חינוך, תמיכה, טיפול והעשרה - ילדים

אנו מספקות מגוון שירותים לילדים השוהים במעון עם אמהותיהם ונפגעו מאלימות בביתם. חלקם נפגעו מחשיפה לאלימות נגד אימם "בלבד", וחלקם מהתעללות שעברו בעצמם ואף מאלימות מינית.

הפעילויות כללו: הפעלת גן ילדים בשטח המקלט, הפעלת מסגרת פעילות לפעוטות, טיפול פרטני ו/או דיאדי אחת לשבוע ע"י עובדת סוציאלית, הפעלת מרכז למידה שכלל ליווי ותמיכה לימודית פרטנית לכל ילד ע"י צוות הפרויקט, ליווי ילדי ביה"ס בהשתלבותם במסגרות חינוכיות מתאימות, פעילויות פנאי בשעות אחה"צ – מדי יום, חוג יוגה לילדי הגן, חוגי טבע, מוסיקה וגינון חברתי בשעות אחה"צ לכל ילדי הגן וביה"ס, מסיבות בחגים ובימי הולדת, מסגרת פעילות מעשירה ומלאה בחופשת הקיץ ובחופשות החגים שכללו בנוסף לפעילויות מגוונות בשטח המעון הכוללת גם הפעלות ע"י קוסם, סדנת תיפוף וכו' גם יציאות לגן חיות ולמוזיאונים לילדים, ביקורים בבריכות שחיה, טיולים וימי כיף ועוד.

בנוסף, כל אם קיבלה הדרכה הורית פרטנית והתקיימה קבוצת הדרכה הורית בשיטת אדלר.

סדנת ג'אגלינג

ייעוץ וייצוג משפטי

במהלך שנה זו, 21 מהנשים ששהו במקלט נעזרו בשירותי ייעוץ משפטי ע"י עו"ד מטעם העמותה. מתוכם, 9 נשים יוצגו בהליכים משפטיים בתחום דיני משפחה ע"י עו"ד מטעמנו. חלק מהנשים האחרות היו מיוצגות ע"י עו"ד אחרים, לרוב מטעם הסיוע המשפטי, שמונו להם ע"י הסיוע המשפטי ו/או נשכרו לפני כניסתן למקלט.

בנוסף, עורכת הדין מטעמנו המשיכה בשנה זו, במסגרת עבודתה בעמותה, לייצג מספר נשים ששהו במעון בעבר, וענייניהן המשפטיים טרם הסתיימו עם יציאתן מהמעון.

התחום המרכזי בו עוסק הפרויקט הינו תחום האישות (גירושין, משמורת, סדרי ראייה, מזונות, צווי הגנה, אפוסטרופסות, מדור וכו'). במרבית המקרים, לאחר הליכים לא פשוטים, הנשים מצליחות למצות את זכויותיהן הנובעות מהנישואין ומגירושין, כולל משמורת וקבלת דמי מזונות.

תמיכה ביוצאות מקלט

השהות של נשים וילדיהן בדירת המעבר מהווה שלב מעבר בין החיים המוגנים במקלט, לבין חיים עצמאיים לחלוטין. במהלך שנת 2023 שהתה בדירת מעבר, שהופעלה ע"י העמותה, אשה אחת עם שני ילדיה. במהלך 2023 הסתיימה ההתקשרות של העמותה עם משרד הרווחה להפעלת דירה זו – והיא נסגרה.

העמותה סייעה ומסייעת לנשים שיוצאות מהמקלט לחיים עצמאיים בדרכים שונות – החל מליווי בתהליך מציאת ושכירת פתרון דיור וגיוס פריטי ריהוט וציוד לדירה, רישום ילדים למסגרות חינוכיות, חיבור הנשים לשירותי רווחה בקהילה בה ייקלטו, מתן מוצרי מזון וכרטיס שי ועוד.

עשייה ושותפויות בקהילה

עמותת מעון חירום לנשים פועלת למען העלאת המודעות לאלימות כלפי נשים ולשיפור השירותים והמענים הניתנים לנשים נפגעות אלימות וילדיהן.

- שותפות ב"פורום העמותות המפעילות מקלטים" הפועל לקידום הנושאים הקשורים להגנה ולטיפול בנשים נפגעות אלימות וילדיהן.
- השתתפות בדיונים ברמה הארצית בנושא אלימות כלפי נשים במסגרת הוועדה לקידום מעמד האשה ושוויון מגדרי בכנסת, חברות בוועדת ההיגוי ובצוותי המשנה ביוזמת קווים אדומים ועוד.
- שותפות בפורום עירוני של ארגונים העוסקים במאבק באלימות כלפי נשים.
- אירוח סטודנטים לרפואה וחשיפתם לתופעת האלימות נגד נשים באופן מתמשך.

אנו מודות לכל שותפינו לעשייה למען הנשים והילדים השוהים במקלט -

- צוות המקלט המקצועי והמסור
- משרד הרווחה התומך בפעילותנו – מקצועית וכספית
- הוועד המנהל
- ועדת הביקורת
- תורמים נפלאים – קרנות, חברות, ואנשים פרטיים – מהארץ ומחו"ל
- מתנדבים ומתנדבות, בנות שירות לאומי

**"אנו מתקיימים ממה שאנו מקבלים,
וחיים ממה שאנו נותנים."**

ווינסון 3'31'13

אנו מקוות לזכות באמונכם/ ובתמיכתכם/ גם בשנה הקרובה.